

Miljödepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljöministrarna) den 23 oktober 2020

Kommenterad dagordning

3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om EU:s klimatlag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Rådet väntas eventuellt anta en allmän inriktning.

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet planerar för att miljørådet eventuellt antar en allmän inriktning om förslaget till klimatlag för EU. Inför mötet kvarstår några utestående frågor. Det handlar exempelvis om skärpningen av EU:s utsläppsmål till 2030 och huruvida EU:s mål om klimatneutralitet till 2050 ska gälla enbart för EU eller även för varje medlemsstat. Det är inte uteslutet att frågan om EU:s 2030-mål utelämnas i väntan på att Europeiska rådet ska nå en överenskommelse. Den allmänna inriktningen kan därför komma att bli partiell. Det är inte heller uteslutet att ordförandeskapet istället väljer att hantera frågan på annat sätt, exempelvis genom att lägga fram en framstegsrapport.

Förslaget till klimatlag presenterades i mars 2020 och har sedan dess varit föremål för förhandling i rådsarbetsgruppen för miljöfrågor. Förslaget syftar

till att fastställa ett ramverk för att uppnå unionens gemensamma målsättningar om klimatneutralitet (nettonollutsläpp) av växthusgaser till 2050 och för framsteg i klimatanpassningsarbetet. Ramverket kompletterar och bygger till stor del på medlemsstaternas rapportering av klimatinformation under Energiunionens transparensramverk.

Sverige har under förhandlingen drivit och fått gehör för att klimatlagen ska inrätta en process inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet inom vilken kommissionen senast 2023 ska lämna förslag på ett delmål till 2040. Därtill har Sverige i förhandlingen välkomnat förslaget att klimatlagen ska innehålla en indikativ, icke-rättsligt bindande, linjär utsläppsbana för perioden 2030 till 2050 som ett referensverktyg för kommissionens bedömningar.

Sverige har även drivit och fått gehör för att klimatlagen ska framhålla vikten av att stärka EU:s och medlemsstaternas klimatanpassningsarbete samtidigt som klimatanpassningsarbetets nationella karaktär och behov reflekteras.

Förslag till svensk ståndpunkt:

KOMPLETTERAS

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning i Miljö- och jordbruksutskottet den 28 maj och 16 juni 2020, samråd i EU-nämnden den 17 juni 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Om en allmän inriktning nås på mötet kanilogförhandlingar med Europaparlamentet inledas.

Faktapromemoria:

2019/20:FPM30

4. Ev. EU:s antagande av ett uppdaterat nationellt fastställt bidrag (NDC) till FN:s klimatkonvention (UNFCCC)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Besluts punkt. Rådet förväntas godkänna EU:s NDC och bilaga.

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet föreslår att miljö- och klimatministrarna antar förslaget till EU:s NDC (nationellt fastställda bidrag) inklusive bilaga (ICTU) som enligt Parisavtalet ska skickas in till FN under 2020. Parisavtalets femårsjubileum den 12 december kan bli ett tillfälle för EU och andra parter att presentera nya, uppdaterade NDC:er.

EU:s NDC utgörs av EU:s klimatmål till 2030 och i den tillhörande bilagan information som är nödvändig för tydlighet, öppenhet och förståelse i tillämpliga fall.

De tekniska förhandlingarna om NDC:n inklusive bilaga är nästintill avslutade men ett fåtal passager kommer behöva uppdateras när ett skärpt 2030-mål väl antagits.

Förslag till svensk ståndpunkt:

KOMPLETTERAS

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

-

Fortsatt behandling av ärendet:

När EU:s NDC-inlaga antagits av miljö- och klimatministrarna kommer den skickas in till FN.

Faktapromemoria:

-

5. Rådsslutsatser om EU:s strategi för biologisk mångfald

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt.

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

Ordföranden har presenterat ett förslag till rådsslutsatser om EU:s strategi för biologisk mångfald för rådets antagande. Förslaget är ännu inte färdigförhandlat i rådsarbetsgrupp och Coreper, och vissa ändringar förväntas därmed. Följande är baserat på versionen från 2 oktober 2020.

Rådsslutsatserna har en inledande del och fyra operativa avsnitt som följer EU:s strategi för biologisk mångfald (härefter *strategin*): 1. Åtgärder brådskar. 2. Skydda och återställa natur inom EU. 3. Möjliggöra transformativ förändring. 4. EU för en ambitiös global agenda för biologisk mångfald. RSS är omfattande och på nästan 15 sidor.

Inledningsvis kopplas rådsslutsatserna till andra rådsslutsatser, bl.a. om cirkulär ekonomi. Betydelsen av förlust av biologisk mångfald för välfärden, samhällets grunder och ekonomin lyfts fram. Därtill framhålls behovet av att komma till rätta med de fem huvudsakliga påverkansfaktorerna för förlust av biologisk mångfald: förändringarna i användning av mark, vatten och hav, direkt utnyttjande av arter, klimatförändringar, föroreningar och invasiva främmande arter. Strategins betydelse för Gröna given och återhämtningen efter pandemin lyfts fram, liksom risken att nya zoonoser kan kopplas till mänsklig påverkan på ekosystemen. Det betonas att man bör undvika att ett genomförande av strategin leder till onödiga administrativa bördor för markanvändare, företag och offentlig administration.

Av det första operativa avsnittet framgår att rådsslutsatserna stödjer målen i EU:s strategi för biologisk mångfald samtidigt som det understryks att alla

initiativ ska vara ömsesidigt stödjande., Detta avser initiativ inom Gröna given och medlemsstaternas mål för livsmedelssäkerhet, hälsa, klimatförändring och hållbar användning av terrestra och marina resurser. Det förslås att kommissionen ska lägga fram konsekvensbeskrivningar för alla lagförslag.

Rådsslutsatserna lyfter fram att specifika nationella villkor och åtgärder som redan har tagits på MS-nivå behöver räknas med i uppfyllelsen av målen på EU-nivå. De understryker också att klarhet behövs rörande definitioner och att vissa åtaganden är beroende av att definitioner och kriterier fastställs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna.

I det andra operativa avsnittet välkomnas målet om att 30% av EU:s land- och havsytta ska skyddas i en paragraf. Denna är fortfarande under förhandling. Målet ska uppnås gemensamt av medlemsstaterna. Rådsslutsatserna betonar att genomförandet kräver en deltagande process av kommissionen och medlemsstaterna samt enutveckling av en gemensam förståelse av definitioner och kriterier för utpekande av nya områden och för definitionen av ”strikt skydd”. Existerande nationella kategorier för skydd bör enligt rådsslutsatserna erkännas. EU:s kommande strategier för skog och klimatanpassning välkomnas i samma mening i paragrafen, som också tar upp bland annat strategin för Jord-till-bord, CAP och handlingsplanen för cirkulär ekonomi.

Ett antal frågor tas upp, såsom biologisk mångfald i städer, pollinatörer, genetisk variation, invasiva främmande arter och sötvattens ekosystem.

I den tredje operativa delen om att underlätta transformativ förändring pekar rådsslutsatserna på att det behövs offentliga och privata investeringar för att bromsa förlusten av biologisk mångfald, hålla kvar ekosystem i gynnsamt tillstånd och restaurera dessa. En del av de medel som är öronmärkta för klimatåtgärder inom EU:s budget föreslås gå till biologisk mångfald och naturbaserade lösningar.

Den hållbara gruvnäringen inom EU uppmärksammas. Det betonas att den negativa påverkan från gruvbrytningen behöver följa skadehierarkin så det ekologiska fotavtrycket inom EU och globalt kan minska. Den privata sektorns nyckelroll för skydd av biologisk mångfald och värdekedjor som tar hänsyn till biologisk mångfald lyfts också fram.

Inledningsvis bekräftas att EU är redo att visa en hög ambition för att stoppa, och där möjligt vända, förlusten av biologisk mångfald globalt. EU ska vara ledande i världen genom att föregå som exempel. I det fjärde operativa avsnittet står att målen i EU:s strategi utgör basis för kommande internationella diskussioner. Här föreslås att EU bland annat ska driva en starkare genomförande- och uppföljningsmekanism i ett nytt globalt strategiskt ramverk för biologisk mångfald.

I rådsslutsatserna bekräftas positionen att mineraler i havet utanför nationell jurisdiktion inte ska kunna exploateras förrän effekterna av djuphavsgruvbrytning på havsmiljön och biologisk mångfald är väl beskrivna och riskerna kan hanteras.

Förslag till svensk ståndpunkt:

KOMPLETTERAS

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning i Miljö- och jordbruksutskottet den 16 juni 2020, samråd i EU-nämnden den 17 juni 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Antagandet av rådsslutsatserna avslutar rådets behandling av EU-strategin. Förslag som härrör från strategin kommer behandlas av rådet allt eftersom de läggs fram av kommissionen.

Faktapromemoria: EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030.
2019/20:FPM43